

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Választás után.

Április harmincadikán az urna tényleg eldöntötte a választást, hogy jól-e, vagy rosszul? azt e lap nincs hivatva elbírálni, az más helyre tartozik s ezenkívül ezt kinek-kinek a szubjektív meggyőződésére bizzuk! Itéljen a közvélemény, mi a dolognak — itt e helyen — társadalmi és közérdekű fontosságát fogjuk föl, azt tárgyaljuk s politizálásba nem bocsátkozunk.

Láthattuk azt, hogy az egész választás nem ment: „sine ira et studio!“ A küzdelem elkeseredett volt és heves, ugyszólván elérte volna a gradusz szuperlatívuszt, ha a katonaság tapintatos vezetősége és csendőrség közbe nem lép.

A nép két pártra szakadt, egyikén volt a magyarság s a románok egyrésze, mindegyikből az intelligens és értelmesebb elem; a másik táborban pedig a szászok és a falusi tudatlanabb románság, melyet a főkolompások teljesen félrevezettek.

A fogarasi társadalom intelligenciája megadta a helyes irányt, tudniillik azt az utat, amely a cél felé vezet, egyszóval: Fogaras fölvirágzása, kulturális fejlődése, jövője lebegett lelki szemei előtt! Ha ezt a célt megnyerjük, az árral uszunk! De fájdalom! négy éve már, hogy a társadalom organuma vagyunk és ezalatt az idő alatt arra a szomorú tapasztalatra jutottunk, hogy a szászok folyton azon munkálkodnak, hogy Fogarast mindig hátrafelé vezesse, haladásába folyton gordiuszi csomókat dob, melyet rendesen a magyarságnak kell kettévágnia, ha tovább akar haladni. És mindez a maradiság nem meggyőződés vagy közcél, hanem silány egyéni érdekek miatt jön létre.

Tehát először mindig egy csomó akadállyal kell megküzdenünk s csak azoknak a legyőzése és elhárítása után foghatunk hozzá az igazi dologhoz, ami sokszor bizony hasonlít a sziszifuszi munkához!

Ha végig tekintünk az ország összes

vármegyéin, városán láthatjuk, hogy az a szellem jutott diadalra legtöbb helyen, amely Fogarast is kecsgettette a renezánszal, amely ha itt termő talajra talál, Fogaras is föllendült volna társadalmi, kulturális és kereskedelmi tekintetben.

De uram isten! mi történt velünk? Testestül, lelkestül visszaestünk — recidiváltunk: az ázsiai állapotokba, olyan koldus lett belőlünk, akivel még: „a kutya sem törődik“, hogy ilyen triviális hasonlattal éljünk.

Csakugyan lekerült az ígért félszirma: s diadalt aratott 624 emberrel, tehát 105 szótöbbséggel 519 ellenében. A bennevaló t. i. a képviselő természetesen a sötétség homályában lappang. Zárt ajtókra fognak találni, még jobban, mint azelőtt s a kopogtatók hordhatják haza a papirkosárból az ekszpressz és ajánlott leveleket fölbontatlanul.

Az az ember, aki tizenhat év alatt vajmi keveset, ugyszólván semmit sem tudott tenni Fogaras jövője érdekében,

T A R C A

Jeruzsálemi utam.

Irtá: Dr. Kelemen Adolf.

Felolvasásra került a kolozsvári Felolvasó Egyesületnek 1906. január 9-iki felolvasó estjén.

(Folytatás.)

A Rhóde szigetét hatalmas kert övezi. Déli oldalán van a Nilus vízmérője; nagy kut ez, hatalmas, jelekkel ellátott oszloppal. A mérőeket egy sech eszközzel. A Nilusmérő közelében, mely a vízállást mutatja, hatalmas, zárt épület áll, melyet a régi pharao lakásának tartanak. Itt mutatják azt a helyet, ahol a király leánya Mózeset megmentette.

Innen megyünk Ó-Kairóba, hogy az Amru-mecsetet megtekintsük. A 366 márványoszlopon nyugvó templom nagy hatással van a szemlélőre. Az egyik oszlop száraz vérral van tele és teljesen megkopott a mozlimek csókjaitól. Istentiszteletet itt évente csak egyszer tartanak; megjelen akkor a khedive is az ország nagyjaival. Az 1808. esztendő-

ből felejthetetlen emlék fűződik e mecsethez; a mohammedán papság együtt imádkozott itt a zsidó rabbikkal és a keresztény papokkal és kérték az ég áldását, hogy a Nilus mielőbb öntsön ki.

Este felé felkereste utitársaságunk egy része a karaiták szép, szőnyegekkel borított templomát. Meztláb kellett helépnünk. Mangouby E. Chabetay, grand rabbin israelite caraima, a karaita izraeliták főrabbija imában ájtatosan elmerült és zsoltárokat recitált, 6—7 körusban enekelő gyermekekkel minján nélkül. Az avoda-t is elvégezte, a földön terdelve. Ezután szeretettel köszöntött minket, a templom déli részén elhelyezett padokra ültetett s utazásunk célját tudakolva, halálkodott, hogy felkerestük. Véget-hosszat nem érő kérdéseinkre készségesen felelt. Megmutatta remek írásu tóratekereseiket ezüst tartályokban, az imakönyvüket mesteri miniatúrákkal. Tudják Önök, Uram, szól hozzánk az alapos tudást eláruló pap: mi a szóbeli hagyományt elvetettük, mi vagyunk az Irás fiai. Teljes szigorral üljük meg a

szombatot; tüzet nem gyújtunk, házainkat szombaton el nem hagyjuk. Orvosságot e napon nem használunk, ételeinket el nem aprítjuk. Tefilint és mezuzát nem használunk, de tartjuk a szemlélő szálak parancsát. A Krim félszigetén, Chersóban, Odesszában, itt Kairóban és Jeruzsálemben élnek karaita testvéreim. Szorgalom, föltétlen tisztesség jellemzi hivatásukat s általában a karaitákat, kik iparosok, földmivelők és kereskedők. Bünagyben évszázadok óta nem állott karaita bíróság előtt. Szépen irta meg utunk a vonzó részét az Egyenlőség szerkesztője, ki a szefard dialectust oly tökélylyel beszéli, hogy a karaiták papja is megbámulta. A vallásos élet csarnokából letűnt korok jelentékeny gyűjteményét megcsodálni mentünk az egyiptomi régiségek gize-i muzeumába. Nem sorolom fel a látottakat, csak egyet emelek ki, II, Ramses mogorva mumiáját, ki a Nilusba dobatta Izrael újszülött gyermekeit. Három hónap is kis idő tudásszomjuknak kielégítésére, annyi itt a latnivaló bizony nekünk három órával kellett beér-

Sirolin

Emeli az övdégyet és a testület, megszünteti a köhögést, vésdét, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Magyarországon kizárólag a Hoffmann-La Roche Rt. által forgalmazott. — Az Országos Kórházak és Kórházok.

— amikor még ő is az árral uszott, a hatalmi párton volt, mert hiszen ő futta le a rendezett tanácsu várost is, amely most külön képviselőt választhatna! — ugyanaz az ember hogyan tudna tenni most, amikor még az ár sem akarja sehogy se befogadni.

No de ne révedezzünk, ne tündödjünk soká; idézzük az ő szavait, amelyet még a „Fidibusz“ című élelapp is átvett, olyan találok azok a szerzőre vonatkozólag:

„A fogarasiak felajánlották a mandátumot. (Ez természetesen nem igaz, mert csak három ember ajánlotta fel), de kikötötték, hogy lépjen be az alkotmánypártba. Ez épen olyan, mintha meghívják az embert ebédre, de oda írják, hogy ne köpjön a levesbe. Nem kell félni tőlem, én nem az az ember vagyok, aki beleköp a levesbe.“ Jellemző és nagyon sokat jelentő ez a kissé rosszul sikerült szellemeskedés. S még emellett ő azt becsületszavára is kijelentette Balla Károly és Makaveiu Jakab előtt, hogy nem reflektál a mandátumra s föl nem lép.

Egy olyan ember aki, hogy saját szavával éljünk itt is, „nem igen törődik a fogarasi mandátummal, nem szaladgál utána, ha megválasztják jó, ha nem úgy is,“ no már kérem az efajta temperamentumu embertől — pedig rávolnánk szorulva — sokat várunk nem lehet!

Mi a csodákban nem igen hiszünk, de azt az alternatívát mégis elfogadjuk, hogy: „termő kegye az idők folyamának habár pihen is, de kifogyni nem szokott.“ Hátha Katánghy Menyhért is tehet még csodákat, hiszen Áron vesszeje is kivi-

rágzott a frigiditásban, hátha a „félcsizma“: telefont, dohány-, lengyárat, rend. tanácsu várost, pénzügyigazgatóságot, törvényszéket és Isten tudná hogy még miket rejteget magában. Varázscsizma az, mely diadalt arat, megrázza s csak úgy potyog belőle az áldás Sárkánynak, talán még egyetemet is csinál majd ott a „nagybefolyású“ férfit.

Hiszzen amint tudjuk: Ő leki-testi jóbarátságban van: a kereskedelem, a vallás- és közoktatás, az igazságügy stb. miniszterekkel, csak egy szavába kerül s megvan minden! Fogaras fényre derül! No de félre a szkepticizmussal, hátha a latin költő szavai fognak beválni: „tempora mutantur et nos mutamur in illis“ t. i. az idők változnak és mi is változunk azokkal, hátha Ő is „átvedlik“ — mint irni szokta — s akkor rendben van minden.

Az bizonyos, hogy a fent irt levest még is megette s úgy látszik, jól esett neki, válják egészségére! . . .

Mi pedig fogarasiak ülünk most már némán, szótlánul, összetett kezekkel s várjuk és nyeljük le a guny nyilait, amelyek tőle repülnek a „dummer kerl von Fogaras“-ra, akik látatlanba, színvallás, programbeszéd nélkül megválasztják. Megválasztják ott, ahová azt üzeni: „ha a félcsizmámat leküldöm, azt is megválasztják a „jó fogarasiak.“ Ez igazi humoreszk tárgy. A maradi párt győzött ugyan, de győzelme silány és szánalmas volt és elbukni nem az ellenpárt bukott el, hanem Fogaras!

De félre a gunnyal, hadd mondjunk komoly, határozott szót. A megválasztott nem a fogarasiak képviselője, hanem három emberé, akik a tudatlan népet a magyarság ellen fanatizálták. És itt álljunk meg egy szóra. A szászok elvannak telve magyar ellenes érzelmekkel és ennek mindent feláldoznak. Nem értik meg a magyarság nemes intencióit! Nem akarják belátni, hogy új éra, haladás, felvilágosodás vinné Fogarast és vele őket is előre! Nem! Ők csak annyit fognak fel, hogy itt van egy ember, akit a magyarság akar, hamar ellene akárkit, hogy megmutathassuk, hogy az van, amit mi akarunk. Szomorú korlátoltságra vall ez és mi, ha ugyan igaz lesz, szánalmasan nézzük e két év meddőségét, amely a három ember személyének igen hasznos lehet ugyan, de a közügy sztagnál majd tovább, tovább!

A renezánsz szellője, amely másutt csodákat teremt, Fogaras felett csak egyszerűen át fog surranni! No de mit beszélünk, a régi próféták meghaltak rég, sőt Falb is, az ujakat pedig: ö. m. a. f! —ö.

A női méltóságról és jogról.

Az igazi műveltség fokmérője az a tisztelet, mellyel a nőknek adózunk. Azért, mert az érzések megfinomodását, az érzékek és érzelmi szenvedélyek háttérbe szorítását, a gyöngébbnek lovagias támogatását jelenti: azon erkölcsi talpköveknek szilárd megalapozását, melyeken családi életünk szentélye, a társadalmi érintkezés és berendezkedés oltalmazó vára emelkedik. A nyers őskor, a

nünk, mert sietős az utunk; még csak érintettük Alexandriát, látnunk kell Jafát és a kolóniákat és csak ezek után jutunk Jeruzsálembe. Vágyunk az ígért földje után nyugtat csak meg bennünket. A kairói hitközségek képviselője a pályaudvaron bucsuzik tőlünk, a rabbik feleségeinek virágbokrétaival kedveskednek és kairói testvérink áldásával — egyesek el is kísérik — jutunk el késő este Alexandriába.

A városnak közel 400,000 lakosa között mintegy 4000 a zsidó. Felejthetetlen emlékünknél a Chacham-Basinál tett látogatásunk, ki szép héber költeményt irt tiszteletünkre s azt nyomtatásban mindegyikünknek átnyújtotta. Szívünkbe véstük Isten ez igazán hűséges szolgájának, Elijáhu Cházánnak szép mondását és megigértük, hogy odahaza terjesztjük. Imakönyvünk tartalma sokban elüt felosztásáról nem is szólva, az áskénáz testvéreinké; de azért egy testvérfelekezet vagyunk mi, mint ahogy egy a zsidóság az egész föld kerékén. Templomainkban a szent

nyelven és hazánk nyelvén arabul hirdetjük az ígét. Isten házába bevinni a hazai nyelvet a zsidóknak vallásából folyó kötelessége. Itt győződünk meg először arról, hogy a héber nyelv az iskolákban él. Az arabon kívül a gyermekek angolul és franciául is tanulnak.

Délután négy órakor mindannyian a hajó fedélzetén együtt élvezzük a városra nyíló szép kilátást; ezuttal pontosak voltunk valamennyien, mert bizony egyikünknek sem esett volna jól, ha Alexandriában a hajóról lemarad. A hajónkra jött Chacham-Basi megáld bennünket, a kormányos szava, három hatalmas fütty elhangzik, csörömpölés, zaj közepette a láncok, vasmacsák eloldóznak és mi tapasztalatokban gazdagon hagyjuk el Nagy Sándor városát és mondunk „Isten hozzádot“ Afrikának. A második szombatot ültük hajónkon. Éjjel gőzösünk a külső kikötőben uszkált, kora reggel körülhajózta a Nilusdelta mocsaras vidékét és reggelre különféle nemzetek hajókolossusaival talál-

koztunk, melyek a Szuezcatornán át jöttek és a kisázsiai vagy európai kikötők felé tartottak. Vasárnap reggelre Palesztina partjait pillantottuk meg. A szent föld első felvilágosodásakor hevesebben dobogott szívünk. Uti szerencsénk nem hagyott el, remekszép időnk van.

A tengeri szirtek és kősziklák miatt csónakokon jutunk a kikötőbe, ama jeruzsálemi és jafai küldöttséggel, melyek községek nevében élénk jöttek. Jafában, a Kaminitz-szállóban Kuck rabbi köszönt bennünket héberül. Megérkezésünk után megtekintjük a szép várost, melynek vidéke nagyon termékeny. 300 narancskert veszi körül, évente vagy egy millió narancsot, citromot és ethrogot, valamint egyéb gyümölcsöt és veteményt bőségben termelnek. Van vagy 45,000 lakosa; közöttük 4000 a zsidó. Az új városrészek nagyon szépek. Vagy 20,000 utazó jár itt minden évben. Bennünket érdeklő események, hogy a biblia szerint itt nyelte el a cethal Jónás prófétát,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

barbár erkölcsök kora, mit sem tud a nők tiszteletéről és méltóságáról. Eklatáns példa erre Afrika és Amerika azon népeinek élete, melyek még a kőkorszak kulturáján túl nem emelkedtek. A nemek viszonyát itt csak az ösztönök szabályozzák és a létfenntartás nyers kényszerűsége.

A nő adás és vétel tárgyát képezi, ki az anyaság terhei mellé gyöngye vállaira a földmivélés, a háztartás terheit is kénytelen felrakni, míg az erősebb, a férfi szórakozásainak: vadászatnak, halászatnak él és csak annyit nyújt a háztartás céljaira, a mit nyilával, horgával megtud szerezni. A nemi-, illetve házasság tisztségéről ezen népeknek halvány sejtelmük nincs. A rabszolga sorban élő asszonytól kénye-kedve szerint szabadulhat meg a férj, társadalmi, politikai, általában köztevékenységet nem fejthet ki.

A női méltóság eszményéig még az ókor kultur népei sem tudtak emelkedni, bár mitológiájukban a nő kultusz nyomaira bőven akadunk. De ezen tisztelet jobbra érzéki vonatkozása, mint Venus, Ceres, Astarte stb. istenítése megfelel az ókori népek érzéki gondolkodás módjának egyrészt, rideg realizmusának másrészt.

Még a római jog azon tulajdon tétele is, hogy „Pater est incertus,” mellyel a családjogra nézve matrimoniális jogtételeket állít fel s így látszólag a nők gazdasági és társadalmi helyzetének fixozását célozza: nagy tiszteletlenséget tartalmaz a nőre nézve. Ez a tiszteletlenség, ez a józanság jellemzi az ókor összes népeit még az egy Istent hívó zsidót is, a ki napi imádságában hálát ad az Istennek, hogy nem teremtette őt asszonnyá.

Es bár Salamon király „Dalok-dala” művében az érzéki szerelem izzó színeivel festi a nő szépségét, a forró szerelmet és rajongást az imádott nővel szemben a zsidóság sem tudott az igazi nőtiszteletileg emelkedni, család és társadalom-jogi helyzetének megszilárdítására alig tett valamit, keleties

Salamon király idejében a város volt kikötője; ide hozza Tirusból tutajokon Hiram király a templom építéséhez szükséges cedrusfát és a Makkabéusok tessék Jafát zsidó birtokká.

Három kolóniát látogattunk meg: Petách Tikvát, Mikva Jiszraelt és Rison le Cijont és örömmel láttuk a zsidó szellem és zsidó munka erejét. Mossárdurrogással, héber dallal és muzikasszóval, határtalan lelkesedéssel fogadnak. Előttünk lobogtatják Cijon zászlaját és örömkönyeket hullattunk, hogy testvéreinket boldog meglepettségben és jólétben látjuk. Szép leányok sorfalai „sálom”-mal köszöntenek. A munkások klasszikus hébersége intelligenciájuk bizonyítéka, lakásaik, iskoláik fenn hirdetik, hogy kultur-nép lakik. Az egyik ménkás szavai szívünkben nyilalnak: „E szent talajhoz való vonzódásunk egyúttal a mi boldogságunk; szerények és meglepedettek vagyunk és egyéb és egyéb földrés ezernyi gazdagsága el nem hódíthat, el nem csábíthat innen soha.” Erre fölhangzott a cionista dal: „Végnélküli a mi reményünk”. Lelkesedés fogott el mindnyájunkat; testvéreinket kerestük és rájuk találtunk. Azzal a tudattal, hogy él és elevenen lüktet a zsidóság régi szelleme, mentünk az Isten házába és figyelemmel hallgattuk Izrael tanítóinak beszédeit.

(Folyt. köv.)

rajongása alig jelenthet egyebet, mint az érzékek színes villogását.

Történelmi visszapillantásunk nyomán elérkeztünk a keresztyénséghez, a demokratizmus vallási megnyilatkozásához, mely egyenlő jogokat oszt az embereknek faj, nemzetiség, vagyon és nemkülömbőség nélkül. Az asszony ép oly jogokat kap az éggel szemben, mint a férfi, szükségképen a földiekben is egyenlő jogokra tarthat számot. Igaz, hogy ez a demokratikus fejlődés még nincs betetőzve.

A nő még csak részben élvezi mind azokat a jogokat, melyek a keresztyénség szelleme szerint őt megilletik. De a mennyiben a vallási mythosz a nőnek, Máriának méltóságát oly magasra helyezte, hogy makulátlan tisztasággal az égbe emelte, a megváltás forrásául téve meg szeplőtlen anyaságát: minden bizonytalán példát adott, utmutatással szolgált a nőnek ideális tiszteletére, jogainak megadására és kivívására. Tanok és elvek egyszerre nem mennek át teljesen és tökéletesen a köztudatba, nem válnak azonnal vérré. Egy-egy apostol századokkal előzi meg korát szabadelvű tanok hirdetésében, de különböző műveltségű, heterogén erkölcsi és társadalmi befolyások meggyökerezett nyüge alatt élő és földrajzilag is nagyon távol eső emberek csak hosszú idők múlva vetik le az előítéletek, régi szokások jármát és szívják fel teljesen az új erkölcsi tanokat, melyeket a kiválasztott hirdetett. Az erkölcsi evolúció a keresztyénségnél is csak fokozatosan teljeseedik.

A kereszténység első századai még mindig zsidó, római és görög befolyást mutatnak, de a haladás már kétségtelenül megállapítható. Az üldözött, halálba hajszolt „secta” csodás lelki erejű martyrnöket teremt kiknek dicő vértanúsága előtt már a kortársak térde hajtanak.

A tiszta családi élet, mely lelki és testi érintetlenséget követel a leánytól, hűséget a feleségtől, éles ellentétben áll a római birodalom romlott erkölcsével, az általános és a családokba is betolakodott prostitúcióval, a pogány vallás védelme alatt folyó nagy orgiákkal és mélyeséges tiszteletet ébreszt a férfiakban a nők iránt. De még csak a kezdetén állunk. Még nem erősödött meg a nő társadalmi és családi helyzete, még nem áll azon a piedesztálon, melyre a gyöngébb az erősebb által helyezendő, hogy a szeretet a szerelemben is éreztesse isteni erejét és hivatását.

A középkor látszólag megközelíti ezt az ideális helyzetet. A feudális kiskirályok az ököljog, az egyéni hatalom és hatalmaskodás képviselői bálványozással veszik körül a nőt, a várudvarokban lézengő dalkok halomszámra gyártják az émelegős románcokat, bolond ritterek vérüket ontják egy bájos, biztató mosolyért. Szóval, úgy látszik, itt a nők tiszteletének, jogaiknak igazi ideje!

Jól mondám, hogy látszik! Az egész nem egyéb a romantika vadhajlásánál, a hus imádatánál, lélek nélküli fetischimusal. Valójában a női tisztelet e korban még visszafejlődött, a nő rabszolgául tartatott, lelki életének fejlesztésére semmiféle gond sem fordított. Hogy is várhatnók, hogy az, aki tetőtől talpig zsarnok, embertársainak jogát tiporván lépten-nyomon: igaz, bennsőségteljes tisztelettel viseltessék a nő iránt? Durva lélekből csak durva erkölcsök fakadhatnak.

Nőgyilkosságok, bebörtönözések, zár-dába való küldés sőt a hirhedt befalazások rendes büntető eszközök voltak, melylyel a

jogaiban magát sértetlennek vélő férj, vagy „imádó” a nő, az imádott hölgy ellen az erősebb előjogánál fogva eljár. Minden egyéb csak külszin lepattogó cserépmáz, mely a durva valóságot fedte úgy a hogy.

Csak a legújabb kor, mely a francia forradalommal indult meg, döntötte porba a középkor által emelt rokokó szobrocskát a „nőkultusz”, melyről kitünt, hogy tulajdonképen, agyaglábakon áll. És ez a kor az, melynek forradalmi tanáiban diadalt ül a Krisztus által hirdetett egyenlőség elmélete, de mert immár nem contemplatív tanítás alakjában jelentkezik, hanem a gyakorlati megvalósítást célozza radikális eszközökkel viszi át az életbe, a valóságba. E perctől kezdve megszűnik a nő érzéki dédelgetése, szép csecse-becséül való sóvár imádata; ennek helyébe lép a nőnevelés fontos ténykedése, a női önbizalom, erkölcsi öntudat fejlesztése.

A nő gyöngesége imperatív parancs az ő gyámolítására, támogatására, de ebben még nincs benne egyszersmint a tisztelet és hódolat minden alapfeltétele; nincsen benne az az alapfeltétel, a mely nélkül a nőnek bizvást megadjuk az egyébként neki kijáró jogokat. Mert a jogok kötelességekkel járnak; kötelességet és jogot pedig csak az az ember tud teljesíteni, aki egyéni önállóságra tudott szert tenni. Ezért kell a nőben az öntudatot, a műveltséget, az erkölcsi erőket és ellenálló képességet fejleszteni, hogy a jogok birtokba vételére alkalmas legyen, hogy bennső becsével, lelki tökéletességével nem érzéki, de a legbensőbb hódolatra és tiszteletre sarkaljon bennünket.

Sajnos, mi is csak még a kezdet kezdetén állunk. Napról-napra látni galád asphalt-jeleneteket, fixirozó scenákat, tolakodó kalap-emeléseket, melyek a bámulat és tisztelet külső jelei dacára tiszteletlenséget, érzéki sovárgást jelentenek semmi egyebet. Különösen a főváros hemzseg az ilyen nőimádóktól, a kiket tetten érés esetén legjobb volna az első lámpavasra függeszteni. Ezek mézes-mázos szavak alá rejtik ocsmány vágyaikat és hódolatot szinlelnek ott, hol az erőszakos birhatalom gondolata járja át megfertőzött agyukat és lelküket.

És csodálatos, vannak hölgyek a kik egy-egy szemtelen mosolyra, tolakodó megszólításra reagálnak, holott a ficsurt vagy vén kéjencet az első rendőrorazemnek kellene „kegyeibe” ajánlani.

Szerencse, hogy a nők maguk vették kezükbe ügyüket s öntudatos vezetők mellett törekszenek a nagy, igaz cél, az ugynevezett nőemancipáció felé. Vannak, a kik e szó hallatára mosolyognak, különös bogaras dolgok, kékharisnyás és pápaszemes vén kisasszonyok, női extravaganciák közpote ébred lolkében. Én csak szomorúságot érzek, mikor e szót hallom; szomorúságot azon, hogy nőemancipációról egyáltalán még szó lehet és hogy sokan nem is pium de impium desideriumnak tartják még mai nap is.

Csak rajta bátor hölgyvezérek! Neveljétek, képezzétek, erősítsétek fáradhatatlanul nőtársaitokat. Egy teljes asszony, egy igazi nő; az öntudatos ember lélekből jövő hódolásra készíti a férfiakat és jogaitok birtokába juttat benneteket.

Katona Ferenc.

Dr. Halász László elutazása.

A múlt hó 30-án lefolyt csunya küzdelemről, — amelyből Dr. Micu András választási elnök tájékoztatásából már

barbár erkölcsök kora, mit sem tud a nők tisztelétéről és méltóságáról. Eklatáns példa erre Afrika és Amerika azon népeinek élete, melyek még a kőkorszak kulturáján túl nem emelkedtek. A nemek viszonyát itt csak az ösztönök szabályozzák és a létfenntartás nyers kényszerűsége.

A nő adás és vétel tárgyát képezi, ki az anyaság terhei mellé gyöngye vállaira a földmivelés, a háztartás terheit is kénytelen felrakni, míg az erősebb, a férfi szórakozásainak: vadászatnak, halászatnak él és csak annyit nyújt a háztartás céljaira, a mit nyilával, horgával megtud szerezni. A nemi-, illetve házasság tisztaságáról ezen népeknek halvány sejtelmük nincs. A rabszolga sorban élő asszonytól kénye-kedve szerint szabadulhat meg a férj, társadalmi, politikai, általában köztevékenységet nem fejthet ki.

A női méltóság eszményéig még az ókor kultur népei sem tudtak emelkedni, bár mithológiájukban a nő kultusz nyomaira bőven akadunk. De ezen tisztelet jobbára érzéki vonatkozású, mint Venus, Ceres, Astarte stb. istenítése megfelel az ókori népek érzéki gondolkodás módjának egyrészt, rideg realizmusának másrészt.

Még a római jog azon tulajdon tételé is, hogy „Pater est incertus,” mellyel a családjogra nézve matrimoniális jogtégeket állít fel s így látszólag a nők gazdasági és társadalmi helyzetének fixirozását célozza: nagy tisztelatlenséget tartalmaz a nőre nézve. Ez a tisztelatlenség, ez a józanság jellemzi az ókor összes népeit még az egy Istent hívő zsidót is, a ki napi imádságában hálát ad az Istennek, hogy nem teremtette őt asszonnyá.

Es bár Salamon király „Dalok-dala” művében az érzéki szerelem izzó színeivel festi a nő szépségét, a forró szerelmet és rajongást az imádott nővel szemben a zsidóság sem tudott az igazi nőtisztelileg emelkedni, család és társadalom-jogi helyzetének megszilárdítására alig tett valamit, keleties

Salamon király idejében a város volt kikötője; ide hozza Tirusból tutajokon Hiram király a templom építéséhez szükséges cedrusfát és a Makkabéusok teszik Jafát zsidó birtokká.

Három kolóniát látogattunk meg: Petách Tikvát, Mikva Jiszraelt és Rison le Cijont és örömmel láttuk a zsidó szellem és zsidó munka erejét. Mozsárdurrogással, héber dallal és muzikaszóval, határtalan lelkesedéssel fogadnak. Előttünk lobogtatják Cijon zászlaját és örmkönyeket hullattunk, hogy testvéreinket boldog megelégedettségben és jólétben látjuk. Szép leányok sorsfalai „sálom”-mal köszöntenek. A munkások klasszikus hébersége intelligentiájuk bizonyítéka, lakásaik, iskoláik fenn hirdetik, hogy kultur nép lakik. Az egyik ménkás szavai szívünkben nyilalnak: „E szent talajhoz való vonzódásunk egyttal a mi boldogságunk; szerények és megelégedettek vagyunk és egyéb és egyéb földrész ezernyi gazdasága el nem hódíthat, el nem csábíthat innen soha.” Erre fölhangzott a cionista dal: „Végnélküli a mi reményünk”. Lelkesedés fogott el mindnyájunkat; testvéreinket kerestük és rájuk találtunk. Azzal a tudattal, hogy él és elevenen lüktet a zsidóság régi szelleme, mentünk az Isten házába és figyelemmel hallgattuk Izraél tanítóinak beszédeit.

(Folyt. köv.)

rajongása alig jelenthet egyebet, mint az érzékek színes villogását.

Történelmi visszapillantásunk nyomán elérkeztünk a keresztyénséghez, a demokracizmus vallási megnyilatkozásához, mely egyenlő jogokat oszt az embereknek faj, nemzetiség, vagyon és nemkülömbőség nélkül. Az asszony ép oly jogokat kap az éggel szemben, mint a férfi, szükségképpen a földiekben is egyenlő jogokra tarthat számot. Igaz, hogy ez a demokratikus fejlődés még nincs betetőzve.

A nő még csak részben élvezi mind azokat a jogokat, melyek a keresztyénség szelleme szerint őt megilletik. De a mennyiben a vallási mythosz a nőnek, Máriának méltóságát oly magasra helyezte, hogy makulátlan tisztasággal az égbe emelte, a megváltás forrásául téve meg szeplőtlen anyaságát: minden bizonyonnal példát adott, utmutatással szolgált a nőnek ideális tisztelétére, jogaink megadására és kivívására. Tanok és elvek egyszerre nem mennek át teljesen és tökéletesen a köztudatba, nem válnak azonnal vérré. Egy-egy apostol századokkal előzi meg korát szabadelvű tanok hirdetésében, de különböző műveltségű, heterogón erkölcsi és társadalmi befolyások meggyökerezett nyüge alatt élő és földrajzilag is nagyon távol eső emberek csak hosszú idők múlva vetik le az előítéletek, régi szokások jármát és szívják fel teljesen az új erkölcsi tanokat, melyeket a kiválasztott hirdetett. Az erkölcsi evolúció a kereszténységénél is csak fokozatosan teljesedik.

A kereszténység első századai még mindig zsidó, római és görög befolyást mutatnak, de a haladás már kétségtelenül megállapítható. Az üldözött, halálba hajszolt „secta” csodás lelki erejű martyrnöket teremt kiknek dicső vértanusága előtt már a kortársak térdet hajtanak.

A tiszta családi élet, mely lelki és testi érintetlenséget követel a leánytól, hűséget a feleségtől, éles ellentétben áll a római birodalom romlott erkölcsével, az általános és a családokba is betolakodott prostitúcióval, a pogány vallás védelme alatt folyó nagy orgiákkal és mélységes tisztelét ebreszt a férfiakban a nők iránt. De még csak a kezdetén állunk. Még nem erősödött meg a nő társadalomjogi és családjogi helyzete, még nem áll azon a piedesztálon, melyre a gyöngébb az erősebb által helyezendő, hogy a szeretet a szerelemben is éreztesse isteni erejét és hivatását.

A középkor látszólag megközelíti ezt az ideális helyzetet. A feudális kiskirályok az ököljog, az egyéni hatalom és hatalmaskodás képviselői bálványozással veszik körül a nőt, a várudvarokban lézengő dalnokok halomszámra gyártják az émelegős románcokat, bolond ritterek vérüket ontják egy bájos, biztató mosolyért. Szóval, úgy látszik, itt a nők tisztelétének, jogaiknak igazi ideje!

Jól mondám, hogy látszik! Az egész nem egyéb a romantika vadhajlásánál, a hus imádatánál, lélek nélküli fetichimusnál. Valójában a női tisztelet e korban még visszafejlődött, a nő rabszolgául tartott, lelki életének fejlesztésére semmiféle gond sem fordított. Hogy is várhatnók, hogy az, aki tetőtől talpig zsarnok, embertársainak jogát tiporván lépten-nyomon: igaz, bennsőségteljes tisztelettel viseltessék a nő iránt? Durva lélekből csak durva erkölcsök fakadhatnak.

Nőgyilkosságok, bebörtönözések, zárdába való küldés sőt a hirhedt befalazások rendes büntető eszközök voltak, melylyel a

jogaiban magát sértetlennek vélő férj, vagy „imádó” a nő, az imádott hölgy ellen az erősebb előjogánál fogva eljár. Minden egyéb csak külszin lepattogó cserépmáz, mely a durva valóságot fedte úgy a hogy.

Csak a legújabb kor, mely a francia forradalommal indult meg, döntötte porba a középkor által emelt rokokó szobrocskát a „nőkultuszt”, melyről kitünt, hogy tulajdonképpen, agyaglábakon áll. És ez a kor az, melynek forradalmi tanaiban diadalt ül a Krisztus által hirdetett egyenlőség elmélete, de mert immár nem contemplatív tanítás alakjában jelentkezik, hanem a gyakorlati megvalósítást célozza radikális eszközökkel viszi át az életbe, a valóságba. E perctől kezdve megszűnik a nő érzéki dédelgetése, szép csecse-becsésül való sóvár imádata; ennek helyébe lép a nőnevelés fontos ténykedése, a női önbizalom, erkölcsi öntudat fejlesztése.

A nő gyöngesége imperatív parancs az ő gyámolítására, támogatására, de ebben még nincs benne egyszersmint a tisztelet és hódolat minden alapfeltétele; nincsen benne az az alapfeltétel, a mely nélkül a nőnek bizvást megadjuk az egyébként neki kijáró jogokat. Mert a jogok köteleességekkel járnak; köteleességet és jogot pedig csak az az ember tud teljesíteni, aki egyéni önállóságra tudott szert tenni. Ezért kell a nőben az öntudatot, a műveltséget, az erkölcsi erőket és ellenálló képességet fejleszteni, hogy a jogok birtokba vételére alkalmas legyen, hogy bennső becsével, lelki tökéletességével nem érzéki, de a legbensőbb hódolatra és tiszteletre sarkaljon bennünket.

Sajnos, mi is csak még a kezdet kezdetén állunk. Napról-napra látni galád asphaljteleneteket, fixirozó scénákat, tolakodó kalapemeléseket, melyek a bámulat és tisztelet külső jelei dacára tisztelatlenséget, érzéki sovargást jelentenek semmi egyebet. Különösen a főváros hemzseg az ilyen nőimádóktól, a kiket tetten érés esetén legjobb volna az első lámpavasra függeszteni. Ezek mézes-mázos szavak alá rejtik ocsmány vágyaikat és hódolatot színlelnek ott, hol az erőszakos birháltás gondolata járja át megfertőzött agyukat és lelküket.

És csodálatos, vannak hölgyek a kik egy-egy szemtelen mosolyra, tolakodó megszólításra reagálnak, holott a ficsurt vagy vén kéjencet az első rendőrszemnek kellene „kegyeibe” ajánlani.

Szerencse, hogy a nők maguk vették kezükbe ügyüket s öntudatos vezetők mellett törekszenek a nagy, igaz cél, az ugynevezett nőemancipáció felé. Vannak, a kik e szó hallatára mosolyognak, különös bogaras dolgok, kékhariányás és pápaszemmes vén kiaszonyok, női extravaganciák képzele ébred lelkében. Én csak szomorúságot érzek, mikor e szót hallom; szomorúságot azon, hogy nőemancipációról egyáltalán még szó lehet és hogy sokan nem is pium de impium desideriumnak tartják még mai nap is.

Csak rajta bátor hölgyvezérek! Neveljétek, képezzétek, erősítsétek fáradhatatlanul nőtársaitokat. Egy teljes asszony, egy igazi nő; az öntudatos ember lélekből jövő hódolásra készíti a férfiakat és jogaik birtokába juttat benneteket.

Katona Ferenc.

Dr. Halász László elutazása.

A múlt hó 30-án lefolyt csunya küzdelemről, — amelyből Dr. Micu András választási elnök tájékoztatanságból már

nem tudjuk, kizárta a szerkesztőséget, amely másutt jelen van a választásokon erről lapunk más helyén írunk részletesebben. E helyen a függetlenségi párt jelöltjéről, illetve annak elutazásáról óhajtunk szólani. Mindenesetre nem hagyhatjuk diadalmas felemlítés nélkül, hogy 519 szavazó adta le szavazatát dr. Halász Lászlóra. . . 519! Hitték volna-e valaki, hogy a kis hópehely két hét alatt ekkora lavinává nőtt. Hitték volna-e azt, hogy a magyarság ilyen összetartó, ilyen egyöntetű és ilyen remek munkát végez? Hiszen lehetetlen álomnak gunyolták már csak azt a gondolatot is, hogy Fogarason függetlenségi jelöltet állíthassunk, hát még azt, hogy ilyen csekélyek, 53 ember szószegése, illetve a parancs előtt való meghajlása hiúsította csak meg a gyönyörű győzelmet. De mindegy! Uttörőnek kell lenni. Ha a kezdet ilyen fényes volt, reményünk lehet a diadalmas véghez! Az erkölcsi diadal ezuttal is a tiszta függetlenségi zászló. Hiszen láthatta minden ember, hogy dr. Halász László részén az egész intelligencia, az iparos osztály és a román nép fiatalabb, értelmesebb, intelligensebb része volt, míg a másik párton a bűnös hazugságokkal a magyarság ellen bujtogatott tudatlan, falusi nép állt, akit leöléssel, templomaik, iskoláik bezárásával, a magyarok elleni gyűlölséggel hódítottak el lelketlen és lelkiismeretlen egyének, felhasználván saját céljaikra a misera contribuens plebszet.

Dr. Halász László és kedves neje, kik Fogaras intelligenciájának szívéhez, lelkéhez nőttek, f. hó 1-én délután 4 órakor utaztak fel Budapestre Kossuth Ferenchez és Andrássy Gyula grófhoz, hogy jelentést tegyenek a történet dolgokról. A választók nagy tömege, az ifjúság, nők és férfiak lepték el a pályaudvart már a kora délutáni órákban. A fogarasi magyar uri nők Herszényi Imrénével gyülekeztek össze és onnét 20 kocsival vonultak a Lauritsch szálló elé. Herszényi Imréné nyújtotta át a nők nagy tulipán csokrát dr. Halásznénak. A csokor széles, nemzetiszin szalagján aranybetűkkel ékeskedett a felírás: „Szeretett képviselő-jelöltünknek barátságunk jeléül, a fogarasi magyar nők. A viszontlátásig.“

Impozáns és megható volt a kivonulás. Soha, még diadalmasan megválasztott jelölt sem hagyta ilyen fényesen el Fogarast. A függetlenségi eszméért rajongó hölgyek, a jelölt és neje iránt érzett őszinte szeretetüknek olyan spontán megnyilatkozása volt ez, amely könyveket csalt mindenki szemébe. A vasutnál a fogarasi magyar lányok gyönyörű nefelejts és gyöngyvirágokból kötött óriási csokorral várták dr. Halász-

nét, aki könyekig meghatva köszönte e kedves megemlékezést. Ezután dr. Kelemen Adolf, ismert ékeesszólásával, lelkes, hazafias beszédben bucsúzott dr. Halásztól mire jelöltünk könnyektől elfojtott hangon válaszolt. „Nem szégyenlem a könyveket — ugymond — amelyek hangozmat elfojták, mert hiszen soha sem láttam, hallottam, olvastam, hogy a bukott jelöltet ilyen fényesen, ilyen impozáns módon és ilyen szeretetteljes ragaszkodással bocsássák el útjára. Nem győztünk, mert az erőszak és az ármány kicsavarta kezünkből az igazság zászlaját, de az erkölcsi diadal a miénk, olyan csuf győzelem nem kellemes látvány.“ A viszontlátásig bucsúzott el tőlünk dr. Halász, kinek gyönyörű beszéde alatt sirtak a nők, a férfiak, az ifjak. Sirattuk őt, akiben feltaláltuk azt az erős akaratú, jellemes, nagytudású, hatalmas befolyású és munkabíró férfiut, akinek vezetése mellett haladhattunk volna előre. A rendőrök, a vasuti szolgák a kocsik oldalához dőlve zokogtak, nem lehetett ennél meghatóbb látvány, mint amikor a naptól barnított arcú, munkától kérges tenyerű erős férfiak siratták eszméik, ábrándjaik meghiusulását.

Azután a Kossuth nótát, Szózatot, Himnuszt énekelgették, a nemzetiszinű zászlót kitűzték a vasut elejére, s az utolsó „istenhozzád“ és a „viszontlátásig“ kiáltás után megindult lassan a vonat és a háromszinű lobogó diadalmasan repdesett a szélben, mintegy vigasztalást integetve a fogarasiaknak, hogy van még remény, nem szabad csüggedni!

H. Gy.

Munkára fel!

Épen elég volt a korteskedésből! Gondoljuk, meg hogy különösen iparosaink — mindig csak a magyarról van szó — elhanyagolták mesterségüket ebben a választási ciklusban és bizony el is ment egy-pár koronájuk, mert hiába az ekzscedálás pénzbe kerül, de hát ezt azért tették, hogy saját érdeküket, egzisztenciájukat biztosítsák egyrésztől, másrésztől pedig, hogy a fejedelem adta jogokat ne adják át pusztulásnak, hanem dolgozzanak azon, hogy vármegyénket fölvirágoztassák.

Most már vessük sutba a politizálást s lássunk komolyan a munkához!

Van nekünk dolgunk elég! Először a magunk dolga külön-külön, kinek-kinek s azután pedig a község fölvirágoztatása minden téren, mert óriásilag hátra vagyunk maradva. Elődeink hanyagsága és helytelen, rossz gazdálkodása miatt nekünk gőz erővel kell dolgoznunk, ha akarunk valamit felmutatni, mert láthatják polgártársaink milyen türelemmel kell folyton verni a vasat újra meg újra míg csak egy szeget betudunk verni ebbe vagy abba az alkotmányba. Évszámra kell firkálnunk míg megmozdulnak valamelyes ügyben, mert hiába nagyon — de nagyon kényelmesek vagyunk; de nem sokáig tart már ez a kényelmesség sem,

mert gondoskodik mindenről a nép s azután a magyarok istene!

Iparosaink tehát lássanak munkához a vevők pedig pártolják a magyar ipart.

Ne tegyenek úgy mint őseink, elődeink akik jövedelmük nagy részét külföldön költötték el.

A vagyonosabb burzsoá is külföldről szerezte be szükségleteit, egyszerűen megmosolyogták és lenézték azokat az asszonyokat, akik a helyi iparosoknál, vagy kereskedőknél szereztek be ruházatukat, vagy egyéb tárgyaikat.

Még ma is angol szövetet, rumburgi és sziléziai vásznat, karlsbadi, vagy mödlingi cipőt, panama kalapot, külföldi csipkét, külföldi selymet keresünk az üzletekben; bécsi butorokkal, velencei tükrökkel és idegen gyártmányú szőnyegekkel és függönyökkel rakjuk tele lakásainkat.

Miért?

Azért mert ezeket láttuk a nagy uraktól is, a magyar mágnásoktól, arisztokráciától s ezeket a nagy urakat nekünk utánoznunk, majmolnunk kell: mindenben!

Nagyon egyszerű volna a magyar iparpártolás, ha nem az 1400 forintos jövedelemből élő szegény ördögöktől várnánk a magyar ipar támogatását, hanem azoktól követelnénk, akiknek áldozatokat hozni is módjukban áll.

A magyar föld urai példát vehetnének az idegen országok uraitól és a helyett, hogy a magyar népet közjogi kérdésekkel zaklatják, megtehetnék ők is azt, hogy óriási kiterjedésű birtokaikon gyárat és ipari vállalatokat létesítenének. Munkaalimat teremtenének a magyar népnek, hogy ne legyen kénytelen Amerikába vándorolni és ha a helyett, hogy korteskodásra küldik milliárdokat, ezt cselekednék; hazafias és közhasznú munkát végeznének. De hogy legyen elegendő magyar gyártmányunk iparos polgártársainknak dolgozni kell.

Dobjuk el a prókátorok közjogi elméleteit és mindenki törődjék fokozottabb mértékben a saját egzisztenciájával. Fogaras erőssé és nagyvárosná csak akkor válhatna, ha a polgárság tudna a maga részére erőt és hatalmat gyűjteni! Nincs kire támaszkodnunk, nincs szószólónk, nincs szeretett, bizalmas választottunk, a magunk erejére kell számítanunk és ha nehezen is, de mégis haladni előre!

—6.

H I R E K.

— Személyi hír. Széll Ignác ny. belügyi államtitkár — fia: Széll József várm. főjegyző — látogatására községünkbe érkezett. Mint halljuk a ny. államtitkár több napot töltött fia körében.

— A függetlenségi eszmék mindenütt termő talajra találnak. Mint nekünk Nagyszébenből írják, a nagyszebeni magyarság erős agitációt és munkát fejt ki a függetlenségi aranytisza eszmék zászlójának győzelméért. Dr. Szócs Géza áll. főgimn. tanárt, lapszerkesztőt léptették fel képviselő jelöltül. Alkalmasabb embert nem is találhattak volna Dr. Szócsnél, aki Nagyszében társadalmi és közéletében nem csak rokonszenves alak, de erős tevékenysége, lankadatlan munkaereje és igaz magyarsága mintegy predestinálták őt arra, hogy a függetlenségi zászlót diadalra vigye. Sok sikert kívánunk!

— Érettségi vizsgálatok. Elischer József kir. tanácsos, nagyszebeni

tankerületi főigazgató állami főgimnáziumunk idei szóbeli érettségi vizsgálatát június hó 15., 16., 17. és 18. napjaira tűzte ki. A vizsgálat naponta reggel 7, illetve délután 3 órakor veszi kezdetét. Az írásbeli vizsgálat napjai: május hó 15., 16. és 17. E vizsgálatokra 22 tanuló jelentkezett. Közzéteszi a m. kir. állami főgimn. igazgatósága.

— **Tulipánmozgalom.** Olvashatjuk a lapokból, hogy az ország minden részében megindult a tulipánmozgalom, sőt a haza szívében: Budapesten már egész tulipánkertté nőtte ki magát, míg más helyeken csak egyenként osztogatják még, addig nálunk a gomblyukakban élettelenül látható a tulipán. A magyar társadalomban itt Fogarason — ezen a téren — semmiféle mozgolódást nem vehetünk észre. Pedig hát Fogarason is meg kellene mutatni azt, hogy a többi magyar városok és községek mellett ő sem marad hátra, egyszóval mozgalmat kellene indítania ennek létrehozásában. Itt vannak lelkes hölgyeink, ezeknek kellene valláskülönbőség nélkül összeállaniok a szükséges intézkedéseket megtenniük minél előbb. Mi a magunk részéről ezt úgy véljük megvalósítani, hogy a különböző női egyesületek elnöknői jöjjenek össze ez ügyben és megbeszélnek, hogy tulajdonképpen miben is nyilvánulna ez a helyi tulipánmozgalom, illetve, hogy miként lenne az megvalósítható.

— **Nyilvános nyugtázás.** Dr. Halász László és kedves neje elutazása alkalmával, négy kedves, hazafias érzelmű magyar leány gyűjtést rendezett az ismerősebb magyar családok illetve leányok körében, hogy Dr. Halász Lászlónak egy szép nefelejt csokrot nyujthassanak át emlékül a fogarasi magyar leányok. E négy kedves leány: Cirják Emma, Pischl Olga, Füzeséry Margit és Fogel Emma sebtiiben bejárták a várost és gyűjtésük eredménye a következő: Bács Etelka 1 kor. Bartalis Katica 40 fill. Bánus Margit 1 kor. Berkó Paula 1 kor. Bod Gizella 60 fill. Bodnár Róza 40 fill. Buci Margit 1 kor. Burei Anna 20 fill. Burei Linus 50 fill. Cinege Margit 60 fill. Cirják növ. 2 kor. Ehrlich N. 50 fill. Farkas növ. I. 60 fill. Farkas növ. II. 40 fill. Fleissig Juliska 1 kor. Fleissig Ilka 1 kor. Freund Fanny 60 fill. Fülöp Juliska 40 fill. Gergely Mari 60 fill. Füzeséri Margit 1 kor. Goós növ. 40 fill. Grün növ. 1 kor. Halbreich Zseni 1 kor. Herschdörfer Iné 60 fill. Huszár Lotti 20 fill. Jakab Leontin 20 fill. N. N. 60 fill. Jambrikovics Blanka 1 kor. Jánosi növ. 1 kor. Illyés Gabriella 1 kor. Izsáki Helén 60 fill. Kaufmann Etelka 1 K. Kaufmann Mina 40 fill. Kerekes Róza 1 kor. Kecskény Ilus 60 fill. Keresztes Róza 70 fill. Kiss növ. 40 fill. Kontesveller növ. 1 kor. Krausz Olga 1 kor. Krausz növ. 1 kor. Lauritsch Elza 1 kor. Leitner Ilus 60 fill. Lux növ. 1 kor. Magyar Erzi 40 fill. Molnár Róza 40 fill. Neumann Giza 1 kor. Neumann Róza 70 fill. N. N. 50 fill. Preiszler Emma 1 kor. Pápay Ida 1 kor. Pischl Olga 1 kor. Pál növ. 40 fill. Preiszler Lujza 60 fill. Ráczevkerdi Bella 1. K Rápoli Irénke 60 fill. Riesz Mina 40 fill. Rózenfeld Róza 60 fill.

Rössler Ida 50 fill. Rusz Ilus 1 kor. Sebestyén Emma 40 fill. Simon Emma 1 kor. Simon Katica 1 kor. Sorbán növ. 1 kor. Steiner Hermin 40 fill. Szász Ilona 1 kor. Székely Etel 40 fill. Szigeti Róza 30 fill. Szilágyi Irén 1 kor. Taglicht Jolán 1 kor. Tiboldi Mariska 40 fill. Tóth növ. 1 kor. Tóth Vilma 30 fill. Tóth Giza 1 kor. Varga Ida 60 fill. Vass Róza 40 fill. Vécei növ. 1 kor. Veispek Ilona 1 kor. Vögel Irma 1 kor. Vögel Erzsébet 1 kor. Vögel Lujza 1 kor. Zöldi Józsefné 60 fill. Végösszeg 59.12 fill.

A csokor nem kerülvén ennyibe, a „Függetlenségi Kör“ részére 88 K. 72 fillért adtak. Itt említjük meg, hogy egy magát megnevezni nem akaró lelkes honleány 20 koronát adott a körnek. Mind a két nemes és hazafias tett önmagában rejti jutalmát és dicséretét.

— **A városligetről.** Miután temérdek panasz érkezett szerkesztőségünkbe a városligeti ételek, italok és kiszolgálás ellen, tudakozódni kezdtünk a tulajdonos után. Így tudtuk csak meg, hogy a városliget jelenlegi bérlője: Toma Costi, a „Furnica“ bank pénztárnoka és mivel ő, mint hivatalnok ember nem ért hozzá, de még ideje sincs az üzlet után látni, pincéereket tart, akik azután valószínűleg visszaélnék a bizalommal, így merülhet fel a sok panasz. Most, hogy a bajon segítve legyen és a bérlő is ellenőrizhesse a künt folyó gazdálkodást, panasz-könyvet létesít odakünn és a közönséget kéri, hogy minden legesekelebb panaszát szíveskedjék bejegyezni, így talán orvosolhatja maji a bajokat. Felhívjuk e helyes intézkedésre közönségünk b. figyelmét.

— **Jelöltek felvétele a cs. és k. nagyszombeni gyalogsági hadapródiskolába.** Az I-ső évfolyamba az 1906—1907-iki tanév kezdetével (szeptember hó közepe táján) körülbelül 30—35 oly testileg alkalmas ifju vétetik fel, aki f. év szeptember 1-ével 14-ik életkorát már elérte, de a 17-iket még át nem lépte, hajlammal bir a katonai pálya iránt és valamely közép vagy polgári iskola négy alsó osztályát legalább „elégséges“ eredménnyel végezte. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok“ 45 fillér beutalása után a hadapródiskolánál kaphatók. Felvételi kérvények már az 1905—1906-ik évi iskolai végbizonyítvánnyal is ellátva, legkésőbb f. év július hó 12-ig az iskolaparancsnokságnál nyujtandók be. Ha a jelölt esetleg pótvizsgára utasított, akkor a kérvényhez ideiglenes bizonyítvány melléklendő. Hiányosan felszerelt, közvetlen a betérjesztési határnapon (július hó 12-én) beérkező kérvények nem vehetők figyelembe. Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványa a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz terjesztendő be. Az ebből „Pályázati Hirdetmény“ a benyújtási időpont valamint minden más adatok kibírdetésével, a „Rendeleti Közlöny“-ben (esetleg a „Budapesti Közlöny“-ben közzétételük.

— **Akinek a feje tele van.** Tegnap este amint a szerkesztőségben irtunk, a redakció ablaka alatt két menyecske állott meg. Aki már valaha irt tudósítást, vezetőcikkét asszonyhangok kísérete mellett, az el tudja

képzelní, hogy mily kellemes hangulatban ringatott bennünket a trécselés.

— Jár már iskolába a leánya? — kérdezte az egyik.

— Hogyne! mondja a másik, a könyvvásárlás és beiratási díjak keserveitől megtört anya fájdalmas sohájával. Tudja — folytatta — tegnap is vettem neki egy könyvet, amelyikben csupa állat van lerajzolva s azóta a szegény kis leány feje tele van állatokkal.

— Szegény kis leány! Fésültesse ki a fejét, édes szomszédasszony! — szolt és az okos tanácsadó boldog mosolyával ballagott tovább . . .

— **A pálinka.** Napról-napra szedi áldozatait, családokat tesz tönkre, gonosztevőket nevel ez az átkozott ital, melyről sehogys tud, de nem is akar leszokni a mi népünk. Minden alkalmat felhasználnak az ivásra, nekik minden jogom, csakhogy ihassanak, pedig nagyon jól tudják, hogy annak nem jó a vége. Így történt most Ósínkán, ahol Smialkuvic és Todorána összeverekedtek s jól megbicskálták egymást. Mindennek a pálinka, helyesebben a „ratyu“ az okozója. De így van ez az egész országban s mint hallatszik, nemsokára összeülnek bölcsőink kongresszusozni s a banketten — pezsgőtől mámorosan — majd megbeszélük mi módon is lehetne a bajon segíteni.

— **Visszaélés a munkásigazolványokkal.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben figyelmezteti a gazdasági munkásokat és napszámosokat, hogy a munkásigazolványt bármí címen más részére átengedni tilos s attól, aki igazolványát másnak utazásra átengedi, a vasuti menetdíjkezdeményt 1 esztendő tartamára megvonják, a munkásigazolványt jogtalanul használó ellen pedig az utáufizetésre való kötelezésen felül, az eset körülményeihez képest az 1878. évi V. t.-c. 379. §-a alapján a büntető eljárást folyamatba teszik.

— **Délelőtti munkaidő.** A fogarasi m. kir. adóhivatal a brassói m. kir. pénzügyigazgatósághoz előterjesztést tett annak megengedése végett, hogy a hivatalos órákat reggeli 7 órától d. u. 1 óráig tarthassák. Indokolta a nép érdekével és a társadalmi élet követelményeivel.

— **Pályázati hirdetés.** A nagyszombeni tanítóképzőintézet I-ső osztályába a következő 1906/7. tanévre felvételért folyamodhatnak 14. életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leánynevelőiskolát, a polgári- vagy felsőbb leányiskola, vagy leánygimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a fölvtétel. A fölvtelési kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Keresztlevél. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévről s az idej első félévi értesítő. Az évvégi bizonyítvány június hó 30.-án feltétlenül beküldendő. 3. Orvosi bizonyítvány a folyomdónak a tanítói pályára alkalmas voltáról. A kérvényben kiteendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havidíj 36 korona (18 forint). A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-éig kell benyujtani. A fölvtétel július hó első napjaiban lesz elintézve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. A II., III. és IV. osztályba szintén

Eredeti magyar gyártmányu **Tulipán jelvények** Thierfeld Dávid könyvkereskedésében kaphatók. Darabja kor. 1, 2 és 3.

vehetőek fel új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik. A III. osztályba felvehetőek olyanok is, akik kisdudóvónói oklevelet szereztek vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II. évfolyam különböző tárgyaiból vizsgálatot tesznek. A beavakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság. Nagyszomben, 1906. évi május 1-én. Dr. Bilinszky Lajos, képzőintézeti igazgató.

— **Hivatalvizsgálat.** Já k ó pénzügyigazgató helyettes Széll főjegyző és Boeskor árvaszéki ülnök részvételével a számvévségi kirendeltség segédkezése mellett e hó 19—23-án pénztári vizsgálatot tartott a m. kir. adóhivatalnál s nem talált semmi kifogásolni valót.

— **Megrugta a ló.** Danila Mihály berivoji lakós lovait etette az istállóban, amikor 4 éves kis fia ott ugrándozott körülötte. Hirtelen kirugott az egyik ló és a kis fiút épen mellbe találta. A szerencsétlen gyermek állapota igen súlyos.

— **A körjegyző fuvardijai.** A belügyminiszter egy konkrét kérdés kapcsán hozott elvi jelentőségű határozatával kimondta, hogy a körjegyző, székhelyén kívül végzett hivatalos teendői alkalmából fuvardiját, vagy fuvar csak akkor igényelhet, ha törvényszerű gyakorlat alapján ilyen őt megilleti.

— **A román utlevélkényszer felfüggesztése.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a román kormányval létrejött kölcsönös megállapodás értelmében, a bukaresti kiállítás időtartamára intézkedett, a román—magyar határon érvényben levő utlevélkényszer felfüggesztése iránt.

— **Eltemette a föld.** Mint Bucsumból értesítenek, az elmúlt héten ott egy szakadozott part aljában kis gyermekek játszódtak. Egyszerre a föld nagy robajjal lecsuszott és a 4 éves Florea Gergelyt maga alá temette. Mire a faluból, kapákkal oda érkeztek, már csak a kis holtestet menthették meg.

— **Áruló óra.** Pénteken éjjel Szeider Károlyné álmában valami gyanus zajt hallott. Nem tulajdonítván nagyobb fontosságot a dolognak tovább aludt. Hirtelen azután az ébresztő óra csengésére riadt fel, s egy alakot látott, aki egy csomó ruha és az ébresztő órával hóna alatt kifelé igyekezett. Az aszszony lármát csapott, mire a tolvaj elmenekült a lopott holmit eldobva.

— **A csodaborju.** A komolyképű hivatalos akták szürke világában tegnap nem csekély derűtséget keltett egy nagy ákombákombó betűkkel teleirt papír, mely a magyérhez érkezett s melyben valami „N. W.” jelű ur kellő tisztelettel bejelentette, hogy tehene egy egészséges, de kétlábu csodaborjunak adott életet, mit „sziveskedjék a tekintetes vármegye örvendetes tudomásul venni.” Hiszen igen szép dolog s nem is közönséges egy ilyen kétlábu borju, de mindamellett kétséges, hogy örvendetes tudomásul fogja-e venni a megye: N. W. ur tehenének csodaszülöttét, mely esetleg kacsa is lehet.

— **Tüzkéve az égből.** Érdekes természeti tünemény volt látható tegnapelőtt este a horizont déli részén a havasok felett, mely közel tíz másodpercig tartott. Csillaghullás volt, mely a szemlélőre azt a benyomást tette, mintha tüzkéve hullana az égből. A természeti tünemény tartama alatt az égből déli része lilaszinben tündökölt. Hogy mi okozhatta a tüneményt, arról nem tudnak maguknak fogalmat alkotni a szemlélők, mert már csak akkor lettek a csillaghullásra figyelmesek, amikor az égből a világosság feltűnt.

— **Milyen lesz május.** Meteor, akinek jóslása sokszor bevált, májusról a következőket írja. Május igen változatosnak ígérkezik, kellő mennyiségű csapadékot hoz. 16-iki csomópontja hideg jellegű, azonban a napkitörések a fagyot hűvös esőre, vagy szélre változtatják. Legmelegebb része e hónap az az utolsó harmada. A fagyos szentektől nem kell tartanunk.

— **Kucsulátai csoda.** Csodálatosan babonás história tartja izgalomban Kucsulátát és környéke lakóit. A rege szerint a község határán egy rettenetes óriás hullott a földre, féltérde ereszkedve, kezét összetéve imádkozott egész éjjel, mellén olvashatatlan arany betűs irás volt. Reggelre azután csak egy nagy kő maradt a helyén. Mondanunk sem kell, hogy valószínűleg meteor hullott oda le, amelynek csodájára most százával vonulnak a népek.

— **Érdekes kettős esküvő.** Eredeti előzménye van egy kettős esküvőnek, melyet e napokban ünnepeltek a fővárosban. Egy fiatal mérnök, aki többféle építkezési munkálatra vállalkozott, munkássztrájk miatt anyagi zavarokkal küzdött. Egész vállalata megakadt olyannyira, hogy kénytelen volt műszaki vállalatát feloszlítani. Irodájában a többek között egy tehetséges fiatal mérnök volt főmunkatársa, akitől a személyzet elbocsátása alkalmával könnyezve búcsuzott. Szomorú szívvel ült szobájában a letört vállalkozó, mert anyagi romlása egyúttal megfosztotta őt ideáljától, egy szép, fiatal leánytól és így kitűzött házasságának megtartásától is. Kétségbeesett hangulatát azonban egy örömhír hirtelen megváltoztatta. Volt munkatársát ugyanis Török bankházában Budapest, Teréz-körut 46. szám alatt a szerencse egy nagy főnyereményhez juttatta és ennek alapján eljött volt főnökéhez azon ajánlattal, hogy tőkeerős társas viszonyt létesítsenek egymás között. Egyúttal azt is bejelentette, hogy főnöke menyasszonyának fiatalabb nővére kezét is megkéri. Minden simán ment, az új vállalkozás alapítása, a leánykérés és az ezt követő kettős esküvő. Mindezt a szerencsét a Török A. és Társa bankházában (Budapest, Teréz-körut 46.) vásárolt szerencsesorsjegy idézte elő.

— **Különös bejelentés.** A község asztalán ezer meg ezer féle ügy megfordul, de hasonló bejelentés, mint tegnap történt, egyedül áll a maga nemében. Egy háztulajdonos polgár a következő bejelentést tette:

„Tisztelettel bejelentem, hogy egy se nem ló, se nem számár — ugynevezett öszvért tartok.”

A mulatságos kis írásnak a magyarázata az, hogy minden év elején a kerületi rendőrbiztosok összeírják az ugynevezett haszonállatokat az országos statisztikai hivatal részére. Ilyen hasznos állat az öszvér, aminek birtokába jutását a község tudomására hozza a bejelentő. A furcsa aktát átteszik a rendőrséghez, ahol elkönyvelik az öszvért, amely másod magával van ez idő szerint Fogarason.

CSARNOK.

KAKUKMADÁR.

Kakukmadár mind azt mondja valahányszor
[kérdem:
Boldogságom itt e földön úgy sem lesz már
[nékem . .
Ígér olykor egy-két évet — mi haszon van benne?
Hiszen az is örömtelen, szerencsétlen lenne!

Rég volt az már — akkor szóltál mit tudom én
[hányat?
Azt ígérted nem tudom meg, mi a nehéz bánat;
Rózsás álmok azt ígérték: Butól-gondtól árva
S minden földi szenvedésből, örökre kizárva.

Lám azóta mennyi idő tünt már lassan tova,
De a lelkem megnyugodni még sem tudott soha.
Merre visz még majd a sorsom? De bár merre
[járok,
Elkísérnek lépten nyomon, a szomorú álmok.

Azt mondja a kakukmadár, most hogy újbold
[kérdem,
Hogy itt alant megnyugvásom lesz még egyszor
[nékem.

Egy-két évet most is ígér — bizom is még benne
Bár csak szava, bár csak hangja jobb ígéret
[lenne!

Szántó Viktoria.

Amit a virág mesél.

Ezen a bűvös tavaszi estén, mikor kiülnek az égre az apró csillagszemek s beragyogtat ezüst fénnel mindent a fölkelő hold, suttogva, bujkálva jár a szellő, megmégébólintgatja az orgonafa lila és fehérfürtös apró virágait, édes ígéret köt oda, bódító átható illata mámorossá teszi a lelkem s azzal az illattal egy édes mese száll tova, amit a fehérfürtös virág regél.

*

Akkor is ragyogó holdvilágos este volt s talán több, szebb virág nyílt, mint most; ketten ültek a puha gyepdon szótlanul, közömbösebben, mint bármikor, hisz egyiknek sem volt semmi mondani valója. Föléjük hajlott egy kinőtt ág — egész közel a lány arcát érintette a virág szirma. Miklós Imre leszakította az odatolakodó ágat, odatűzte a fehérfürtös orgonavirágot a lány szőke hajába. Titokteljes zsongás száll körül, a kósza szellő kalandoz csak a sötét lombok közt, megremegteti a nyíló virágot s ez hajlik ide, hajlik oda, a hajló a ringó ággal együtt, mintha őt is valami bűvös varázs közelebb hozná a lányhoz. Nézi hosszan, amint ott ül mellette lenge fehér habruhájában, nem tudja szemeit levenni róla, közelebb vonja kezét, gyöngéden simogatva — ígéri soha ezt a kezét elhagyni nem fogja. Másnap a kis városban egy eljegyzési hírrel több volt és senki sem gondolta, hogy őket az orgonavirágot kötötte össze, egy egész életre.

*

Harag futotta el a Perlaky Tibor arcát, összeráncolta magas homlokát s ilyenkor nem szívesen közeledett feléje senki, a lányok is csak félve néztek reá; milyen haragos is lehet az a szép flu, de egyik közülök a legpajkosabb a társaságból mégis megkérdezte:

— Miért haragszik?

— Ne higgyék, hogy ez harag nálam, csak fáj valami, mindenütt, ahol ma jártam mindenütt, lépten-nyomon csak orgonavirágot, magoknak a hajok teletűzve, a ruhájok is csupa orgona illat s ettől nekem menekülni kell. Ugy jó most is, mintha valami nagy bekövetkezendő szerencsétlenségnek előjelét érezném, hisz az orgonavirágot volt az én boldogtalanságom okozója; minden virágot szeretek, de az orgonavirágot az én lelkem megölje. Hisz tudják — nős ember voltam, igaz, őszinte szeretetből vettem el a feleséget, boldogan éltünk együtt két évig s ekkor meglátogatott egy gyerekkori pajtásom, a feleségem lánykori ismerőse. Vigan teltek

együtt a napok, mintha új élet költözött volna hozzánk; a barátom könnyed, vidám modora, új ötletei, vig tréfái, adomái, melyeket mindennap úgy tudott változtatni, mint kabátján naponta a friss virágot, élénk hangulatot idéztek elő életünkben. Egy napon ép egy fehér fűrtös orgonavirág volt a kabátjára tűzve s nem tudom, hogy miért, de annak már hulló fehér szirma odakerült a feleségem sötét fekete hajába s azután csak annyit tudok, hogy e naptól kezdve megszűnt köztünk minden, meg a szeretet, gyöngédség, vonzalom, egymást megérteni többé nem tudtuk, annyira, hogy — egy év múlva elváltunk.

*

Rügybontó, meleg sugár új életre keltett mindent, hangos lett a madárdaltól a kert, berek s még hangosabb a csengő ártatlan szivből jövő gyermeknevetéstől, zajtól. Gondtalanul kötögettek apró kezek egy picinke, szőszke kis lány fejére az orgonafa zöld leveleiből koszorút s aki bennök gyönyörködött, nem gondolta, hogy amire az a fa kibontogatta a fehér, puha szirmait, mire már kinyílt virága, koszoru lesz belőle arra a sirhalomra, hol az a szőke fejecske alussza örök álmát. Egy fehér ruhás magas alak halad a kerten végig, sötét nagy szemével kutat, keres — idegesen széthuzza az elébe hajló ágokat; türelmetlenül tép, szakít, kiválasztja a legszebbet, amennyit csak apró kezeivel elbir, annyit — azután halad velők, gyorsan sietve a templom felé; odateszi reszkető kézzel az Isten anyja oltárára virágait; odatérdel a hideg kőre s a nagy oszlopban csak zokogása hallszik.

Ide hozta elhagyatottsága, fájó lelke s annyit kért, hogy feledni tudjon, hogy ne fájjon, ne bántsa semmi. Kérése fölhatott a virágillattal együtt, midőn az orgonafa rég lehullatta lila és fehér fűrtös szirmait az ő lelke is megpihent, meggyógyult örökre — s a hulló száraz levél a sírját is befödte.

Szántó Viktoria.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

B. I. Fogaras. Beküldött hirei a múlt számból kiszorultak, most azonban készséggel közöltük mind. Köszönjük. Kérünk mások is. Üdv!

Sz. V. Oláhujfalu. A küldeményeket megkaptuk s rögtön föl is használtuk. A lapot címére megindítjuk. Kérjük b. munkálkodását ezután is. Üdvözlét!

B. G. Helyben. Nem tud még tisztességesen sem írni magyarul s maga emellett azt követeli, hogy cikkét közöljük, ami „tutti-frutti“ az egész. Ejnye be jó P!

D. I. Lókó. Legjobb az egész poémában a harmadik versszak, mely így hangzik:

„Nekem is van egy virágom
A tavasz jöttével,
Amit szivem, lelkem ápol:
Gyöngéd melegével.“

A többi versszak döcög, se mérték, se rim nics bennök. Nem közölhető.

Tavaszi verőfényben. Nagyon jó vers, jövő számunkban közöljük. A stanzák nagyon jól sikerültek benne.

K. E. Miért használja kegyed az „ottava rimát“, miért nem ír magyar nemzeti versrhythmusban? Ma már ezeket a nyugat-európai versformákat nagyon ritkán használják. Szébb a hangsúlyos vers, jobban illik a magyarnak.

P. O. Fogaras. A köszönetnyilvánítást megkaptuk s közöltük is.

L. M. Alsóárpás. Forduljon ez ügyben a kiadóhivatalhoz, a kért választ megkapja.

F. M. Fogaras. Ez csak egy mese, ezt ki kellene dolgozni, átszöni drámai momentumokkal, a cselekvő személyek jellemét szépen, ügyesen kidomborítani, akkor lenne belőle egy tárcsa, de így még hírnek is nagyon rövid.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

A brassói kir. törvényszék elnökétől.

35/8—906. eln. sz.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A felügyeletem alatt álló fogarasi kir. járásbírói hivatali helyiségeinek beburkolása, felszerelése, valamint a meglévő butorainak, felszerelvényeinek kijavítása tárgyában mintegy 4500 azaz: négyezeröttszáz kor. költségelirányzati összegnek keretén belül kir. törvényszéki elnöki hivatalos helyiségben (Brassó, Igazságügyi palota I. emelet) 1906. évi május 19-ik napjának délelőtt 9 órája zárt ajánlattétellel egybekötött nyilvános árlejtést hirdetek.

Erre a vállalkozni óhajtókat azzal a figyelemmel hírom meg, hogy zárt ajánlataikat az összes butorokra, felszerelésekre és javítási munkákra együttesen vagy elkülönítetten is megtehetik.

Az ajánlatokat tartalmazó zárt borítékok „Ajánlat a fogarasi kir. járásbírói hivatali helyiségek felszerelésének (megjelölendő a fentebb említett csoportok közül az, melyre az ajánlat vonatkozik csoportjába tartozó szállítások (a butorjavításokat illetően: munkák) tárgyában — felirattal ellátva és a megfelelő szállítási illetve munkacsoport, (esetleg az egész vállalati költségelirányzati összeg 10%-át kitevő bántópenzzel (készpénzzel vagy óvadékképes értékpapirokkal) együtt a szóbeli árverésnek a kir. törvényszék irodaigazgatója által leendő megnyitásáig az ajánlattevő által szabályszerűen aláírva és lepecsételve bérmentesen hozzám terjesztendő be.

A szóbeli árlejtésben részt venni kívánók hasonló összegű és minőségű bántópenzzel egyanezen időpontig hozzám kötelesek beadni, vagy annak a brassói kir. adóhivatalnál történt letétbe helyezését kötelesek előttem igazolni.

A 100 koronát meghaladó bántópenzösszegek feltétlenül a nevezett kir. adóhivatalnál teendő le s az ennél nagyobb összegű bántópenznek letételét igazoló elismervények az árlejtési ajánlat mellett bemutatandók.

A bántópenz (vagy letételének igazolása nélkül) távirati uton tett, vagy a kitűzött időn túl beadott, valamint a pótajánlatokat figyelembe venni nem fogom.

Az ajánlatok felett Igazságügyminiszter ur tekintet nélkül arra, hogy a tett ajánlat összegszerűen vagy más okból legelőnyösebbnek tűnik-e fel vagy nem? — szabadon dönt és fenntartja jogát, hogy az ugyanazon ajánlattevőnek a szállítandó butorok és felszerelvények illetve a javítási munkák csoportjaira nézve együttesen, vagy külön-külön megtett ajánlatát a csoportoknak csak egyikére vagy másikára fogadja el.

Az ajánlatok az ajánlattevőre nézve

beadásukkal vagy jegyzőkönyvre vételükkel azonnal kötelezőkké válnak és kötelező hatályukat az árlejtés eredményének igazságügyminiszter ur részéről leendő eldöntéséig feltétlenül megtartják. Az általam elfogadhatóknak találandó ajánlatok benyújtóval a szerződéseket haladéktalanul meg fogom kötni.

A szerződések azonban az igazságügyi kincstárra nézve csak azután fognak kötelezőkké válni, miután azokat Igazságügyminiszter ur nevében magam jóváhagyási záradékkal elláttam.

A részletes árlejtési feltételek idei május hó 1-étől kezdődően a fogarasi kir. járásbírói hivatali helyiségeinél, (Fogaras) valamint a kir. törvényszék irodaigazgatójánál (Brassó, Igazságügyi palota, I. em. 46. számú ajtó) a hivatalos órákon belül bármikor megtekinthetők.

Brassó, 1906. április 25.

Weér György,
a kir. törvényszék elnöke.

174/906. vhtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében eszenel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbírói hivatalnak 1906. évi Sp. III. 225/4. számú végzése következtében dr. Vánu Octávián fogarasi ügyvéd által képviselt Mooser Mihály cég brassói lakos javára Walthert János fogarasi lakos ellen 76 kor. s jár. erejéig 1906. évi március 21-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 823 kor. 10 fill.-re becsült követendő ingóságok, u. m.: házi butorok, vendéglői felszerelések, egy jégkaszli, hordók, egy ló-szekér és egy hámosló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagysinki kir. járásbírói hivatal 1906. évi V. 90—2 számú végzése folytán 76 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 51 kor. 74 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Nádpaták község határában fekvő fürdő helyiségben leendő eszközzésére 1906. évi május hó 11-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók eszenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagysinken, 1906. április 25-én.

Szentpétery Béla,
kir. bír. végrehajtó

**Mindennemű
fényképészeti cikkek
legjutányosabb áron
kaphatók:
Thierfeld Dávid
könyvkereskedésében,
FOGARASON.**

Fogaras és vidékén
osztálysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Bpest, VI., Teréz-körút 46/a.

kizárólag nálam kaphatók.

Az I. osztály huzása f. é. május hó 23-án és 25-én.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/4 sorsjegy 1/2 sorsjegy 3/4 sorsjegy 1 sorsjegy

12 kor. 6 kor. 3 kor. 150 kor.

Kiváló tisztelettel:

Kovács Gyula

Kozma-tér 2.

1-2

Villamos berendezések!

Városok, kastélyok, szállodák, malmok, magánházak és gyárak berendezése

világításra és erőátvitelre.

Speciálitás: önálló kis telepek (elektrogének). Csekély befektetéssel mindenkinek lehet villamos világítása. Motorok benzín, gáz stb.-re. Üzembiztos, tartós, kevés kezelést igénylő, legolcsóbb gépek.

Fejér és Schmidt,

6-11

BUDAPEST,

Eötvös-tér 2. szám.

Sz. 358-906.

HIRDETMÉNY.

A Nagyméltóságú földmivelésügyi miniszter ur folyó évi április hó 28-ról 4954. számú rendeletével a fogarasi m. kir. ménesparancsnoksághoz tartozó alsószombatfalvi, fejedelemasszonykúti és felsővenicei épületeken, a folyó évben vállalatilag végrehajtandó és 1906. évi augusztus hó 30-ára befejezendő építési munkákat 9896 kor. 01 fillér összeg erejéig engedélyezte: mégpedig

I. Cseréptető javítások 1158 K 38 f,

II. Zsindelytető javítások 1500 K 89 f,

III. Beton munka 1569 K 54 f,

IV. Vegyes munkák 5587 K 20 f.

A fent említett munkák kivitelének biztosítása céljából 1906. évi május 19-ik napjának délelőtti 10 órájára a kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok egészbeni, vagy munka nemek szerinti végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat, a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz, annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az engedélyezett költség összeg 5%-nak megfelelő bántpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Fogaras, 1906. május 4.

A fogarasmegyei építészeti hivatal.

Osztálysorsjegyek

Kaphatók:

Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

Fogaras.

Huzás már május hó 23-án és 25-én.

1/4 sorsjegy 1/2 sorsjegy 3/4 sorsjegy 1 sorsjegy

12 kor. 6 kor. 3 kor. 150 kor.

A szükség egyik főkölléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a Földes-féle

Margit-Créme

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit créme egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fenyessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, tehetségét, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Leglényegesebb előnye, hogy higanyt, ólomot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., Margit-puder K 1.20, Margit-fogpép 1 K, Arcváz 1 K.

Készíti: Földes Kelemen gyógyszerész ARADON.

6 K. rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: 2-5

Auner F. & Graeser F., Hermann P. J., Pildner Steinburg gyógyszerészekben.

Hamisítványoktól óvakodjunk.

Utánzatoktól óvakodjunk.

A fogarasi főtéren levő

„Lauritsch“ szálloda

az összes hozzátartozó szobákkal és a nagyteremmel f. évi szetp. hó 15-től

bérbe adatik.

Bővebb értekezés a tulajdonosnál:

Lauritsch Manó örökösénél.

3-8

Thierfeld Dávid

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

Fogarason.

Ajánlja a következő, szinte új állapotban, diszkótésben levő könyveket 40% árengedménnyel:

Csokonai V. Mihály összes művei.
Arany János: János király;
Arany János: Szent-Iván éji álom.
Kiss József: összes költeményei.
Petőfi Sándor: összes költeményei.
Verne Gyula: összes munkái.

Mindenmü könyvek jutányos áron kaphatók.

Bármely mü eredeti árban beszerzhető.

Egyetemes regénytárból igen sok jó válogatott regény, továbbá a híres Klasszikus Arany biblia Vaszary Kolos hercegprimás leírásával, 2 nagy diszpéldány Ó- és Új testamentum, egész új, bolti ára K 300, most megkapható részletfizetésre 120 K.-ért.

A most megjelenésben levő Kossuth Lajos összes munkáira előfizetések 5 koronás havi részletekben elfogadtatnak.

„Drei Eichenbräu.“

Nevezett sörnek fogarasi

főraktára:

WOLFF M. örökösainél (Mexikó.)

10 üveg vételnél 1 üveg 28 fillér.

Lakás.

Három, vagy négy szobából álló kiadó lakás kerestetik. Lehetőleg különálló. Értesítéseket a kiadóhivatal továbbít.

74
kitüntetés,
6
állami érem!

10,000
motór a legtelje-
sebb megelé-
zésre szállítva.

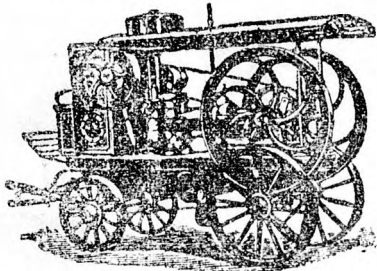
Drezdai motógyár r.-t.

fióktelepe:

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, VI., Teréz-körút 41. szám.
Telefon 12-91.

BENZINMOTÓROK, légszuszottmotorok, nyersolajmotórok, szesz- (spiritus) motórok, acetylen-motórok. BENZINLOKOMOBILOK CSÉPLÉSRE.

Fontos újdonság! SZIVÓGÁZ-MOTÓROK a legmodernebb és legtekélyesebb, bebiztosított és legbiztosabb üzemű nyújtó erőgépek. A drezdai szivógázmotór faszénrel is kitűnően dolgozik.

A drezdai motór világszerte elismerten a legkitűnőbb gyártmány. Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legszolidabban és legpontosabban készítve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúrára. Feltétlenül üzembiztos. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemeltetési költségek a legelőnyösebbek.

Drezdai motórok üzembiztos, tekintetük számtalan iparvállalatban és uradalom gazdasági üzemében: malmokban, téglagyárakban, fémgyárakban, faiparban, vízemelő (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamrákban, tejgazdaságokban, cséplésnél stb. stb.

Teljes üzemberendezések (malmok, gazdasági üzemek, közlőmű-szerkezetek stb.) szakszerű szállítása.

Felvilágosítások és költségtervezetek készsége adatnak. 5-10

Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

TÖRÖK a szerencse kovácsa!

Felülmúlhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 á 100000, 3 á 90000, 2 á 80000, 3 á 70000, 3 á 60000, több 50000 40000, 30000, 25000, 20000, 15000 és ezeken kívül számtalan 10000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Szerencse száma vagy neve mellett. Titán megéri a nagy a feleslegét vagy az a szerencse az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételével akár egy főnyereményt. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesorsjegyet véletlenül folytan a neve mellett számat eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6314	Edé, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Marcsina	20989
Adolf, Agóta	9007	Elek, Etel	19821	János, Judit	20988	Pál, Nosztli	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagio	22715
Aliród, Apollonia	24215	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29684	Róbert, Petronella	25040
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29688	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambros, Berta	28881	Friyes, Gabriella	34938	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	28164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornélia	38138	Samu, Rozsika	28238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leó, Kungunda	41919	Simon, Sári	28891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	24769
Artúr, Beia	41794	Géza, Hermina	51398	Lőrinc, Lenke	84738	Tiber, Szeréna	26049
Aurel, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihomir, Theodorika	92773
Attila, Cecília	81309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90870	Tivadár, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terns	123504
Balint, Dóra	86985	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Bernabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123595	Ignác, Irén	123546	Miksa, Marvín	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Ilés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Erzsztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Ózkar, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 K

1/2 " " " 3.—, " " 6.— 1/4 " " " 6.— " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 15-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

Török A. és Tsa

Sürgőnycim: Törökék, Budapest bankháza, BUDAPESTEN. Sürgőnycim: Törökék, Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarupánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a.

I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

XVIII. ÉVFOLYAM. 14. SZÁM.

BUDAPEST.

1906. SZERENCSE HAVABAN.

DÖRGE KÖZLÖNYE

	ELŐFIZETÉS:		FELELŐS SZERKESZTŐ: DÖRGE FRIGYES.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Zoltán-utca 16.		
	1/1 sorsjegy az I. osztályhoz	K 12.—		Kiadótulajdonos: DÖRGE FRIGYES ERŐHATÁZA.		
	1/2 " " "	K 6.—				
	1/4 " " "	K 3.—				
	1/8 " " "	K 1.50				

A szerencse a nép ajakán!

Egész Magyarország az új magyar kir. szab. osztálysorsjáték rendkívüli nyereményeiről beszél és közbeszéd tárgyát képezi az a páratlan fényes eredmény, amelyet a nálunk vásárolt sorsjegyek elérték.

Hogymilyen meglepő, szinte szenzációs eredményvel működik a Dörge Bankház, misem bizonyítja jobban, minthogy eddig nem kevesebb mint

2307 nagy nyereményt fizetett ki.

Egyik főnyeremény a másik után jutott a mi üzletfeleinknek és sok közülük gondtalan élethez és teljes gazdasági függetlenséghez jutott egy ily sorsjegy révén.

Az élet legkellemesebb meglepetései közé tartozik, ha a véletlen egy főnyereményt örvendeztet meg és senki sem tudhatja mit rejt a jövő. A szerencse részére mindig tanácsos egy ajtócskát nyitva hagyni.

Alant közlünk néhány népszerű magyar szerencse-közlendőt. Legyen bizalommal azon szerencse-közlendőhöz, mely a nevének kezdőbetűje alatt áll és rendelje azon sorsjegyszámot, melyet ugyanazon betű mutat. Ez szerencsét fog hozni önnek!

A kiválasztott sorsjegyszámot csak úgy biztosíthatjuk, ha a rendelést rögtön eszközli. A legeszkélyebb késelelem nagy vagyon elmulasztását idézheti elő. A

leggyorsabb, leggyorsabb és legelőbb megrendelés postautalványon történik. A cím pontosan és olvashatóan írandó.

A sorsjegyek árai: egész 12.— fél 6.— negyed 3.— nyolczad 1.50 kor.

Dörge Frigyes

bankháza
Kossuth Lajos-utca 4. sz.
és Zoltán-utca 16. szám.

Magyarország szerencse-közlendései!

Minden sorsjegy mögött egy főnyeremény lapang!!!

 A Többet ér a sok pénz, mint a sok barát.	 B Egy gramm szerencse felér egy kiló árszettel.	 C Nincs könnyebb a telek erszényével.	 D Akinak pénze van, esze is van.
 E Péni ura a világ.	 F A szerencse kerek.	 G Sokáig él, ki gondtalanul él.	 H Aki megragyni akar.
 I Bátor a világ.	 J Mindenkinek megvan a maga szerencsés órája.	 K Addig forog a sorsjegy az urnában, míg kihúzzák.	 L Aki megragyni akar, az nyer.
 M Jól épül aki szerencsében bíz.	 N A véletlen a szerencse komája.	 O Gazdagság az élet gyökere.	 P A szerencse és megragyni akar, az nyer.
 R A szerencse vak.	 S Senkisé nem kerülhet el a sorsát.	 SZ Arany könnyebben győz a vasnál.	 T A kívánságokat sokszor a véletlen teljesíti.
 U	 V	 Z	 ZS

Dörge Frigyes

bankháza, a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.
és Zoltán-utca 16. szám.